

Interview Pieter Vos

‘We kunnen zoveel meer met data’

Ze kennen elkaar goed: Pieter Vos, voorzitter van branchevereniging Fenelab, en Roeland Nieuweboer, voorzitter van de raad van bestuur van de RvA. Begin over innovatie en ze zitten allebei op het puntje van hun stoel. ‘We weten elkaar te inspireren om de kwaliteit van ons werk steeds een stapje verder te brengen.’ Een gesprek met twee visionaire denkers, over dataficering in de wereld van conformiteitsbeoordeling en accreditatie.

Wat betekent de snelle opkomst van data voor jullie werk?

PV: ‘Onze leden zijn geaccrediteerde test- en kalibratielaboratoria en inspectie-instellingen. Ons werkveld is breed. Zit er wel of geen salmonella in kipfilet? Geven snelheidsmeters betrouwbare resultaten? Houden gemetselde muren stand in het huidige klimaat? We beoordelen het allemaal. En daarbij spelen data een steeds belangrijkere rol.’

RN: ‘De afgelopen jaren heeft er een vergaande digitalisering plaatsgevonden. Papieren laboratoria zijn datafabrieken geworden en ook de RvA beschikt over bakken met data. Hoe kijk jij daarnaar? Wat betekent dat voor onze beoordelingen?’

PV: ‘Tijdens audits wordt gekeken of we conform de internationale standaard werken. In het geval van laboratoria gaat het dan om de ISO/IEC 17025. Het zegt iets over de kwaliteit van

ons werk: zijn onze meetresultaten betrouwbaar? Maar bepaalde onderdelen van die norm zijn veel directer betrokken bij de betrouwbaarheid van het resultaat dan andere. We zijn bijvoorbeeld verplicht om regelmatig functioneringsgesprekken met medewerkers te voeren, maar dat zegt weinig over de betrouwbaarheid van het resultaat. Veel interessanter is of we wel of geen overschrijding van onze controles hebben.’ Op gedreven toon: ‘Al deze informatie hebben we digitaal opgeslagen. Als we die data ontsluiten en weten wat goede meetwaarden zijn, kunnen we ons in beoordelingen focussen op de onderdelen waar het echt om gaat. Dat helpt ons om continu te verbeteren. Dát is kwaliteit!’

Datagestuurd werken helpt dus om risicogericht te beoordelen. Hoe kun je daarin samen optrekken?

PV: ‘Het is iets waar we visionair met elkaar naartoe kunnen groeien. Neem directiebeoordelingen, ook een van de onderdelen van de ISO/IEC 17025. Daarin toetsen we hoe ons kwaliteitssysteem ‘performs’. Dat doen we door metingen binnen ons laboratorium te verrichten. Zo kunnen we het aantal afwijkingen tellen. Maar we zijn ook verplicht om voor geaccrediteerde verrichtingen mee te doen aan performance testing: hoe doen we het ten opzichte van onze omgeving? Waar scoren we goed en waar moeten we bijsturen? Die data zijn ook waardevol voor de RvA. Want als jullie zien dat een laboratorium deelneemt aan

performance testing en op bepaalde punten afwijkt van de rest, dan weten jullie dat je daarop extra toezicht moet houden. Dat doen we nu niet op deze manier, maar het zou ons allebei kunnen helpen.'

RN: 'Het geeft een totaalbeeld. Zolang informatie in aparte ordners zit en op afzonderlijke plekken staat, kun je er alleen een blik op werpen. Maar op het moment dat je data

structureert en deelt, en weet dat ze betrouwbaar zijn, dan leent zich dat voor analyse.'

PV: Enthousiast: 'Precies!'

Er waait een nieuwe wind in jullie werkgebied?

RN: 'Zeker. Ik vergelijk het vaak met een elektrische auto. Vroeger ging je één keer per jaar naar de garage en werd alles van voor naar achter

Pieter Vos

Studie

Volgde een biomedische opleiding in het Hoger Laboratorium Onderwijs

Werk

- Is voorzitter van Fenelab, de branchevereniging voor geaccrediteerde test- en kalibratielaboratoria en inspectie-instellingen in Nederland
- Is directeur van Nutrilab, een laboratorium in de Agro Feed/Food industrie

Trivia

Maakt tijd voor wandelen en lezen. Nu: *Het achtste leven (voor Brilka)* van Nino Haratischwili. ‘En hardlopen, samen met mijn vrouw. Drie keer in de week om half zeven ’s ochtends naar buiten. Heerlijk!’

doorgelicht. Natuurlijk is het goed om af en toe een fysieke inspectie te doen, maar veel gegevens zijn gewoon continu aanwezig. En die kunnen op elk moment worden uitgelezen. Dat is een nieuwe manier van denken.’

PV: ‘Er zijn zoveel data beschikbaar. Daar kunnen we ongelooflijk veel mee doen! Maar we moeten de samenhang en de rapportages naar elkaar toe goed regelen.’ Naar voren leunend: ‘Stel, er komt een performance test binnen en je maakt daar als laboratorium een rapportage van. De data worden vervolgens zichtbaar op je dashboard. En de RvA zou digitaal inzicht krijgen door middel van een inlog, wat kan leiden tot gerichte of minder audits. We staan echt aan de vooravond daarvan; daar kunnen we met elkaar naartoe.’

Een mooi toekomstbeeld. Waar zit de grootste uitdaging?

PV: ‘We komen uit een heel conservatief systeem. We hebben een norm en moeten de conformiteit beoordelen. Dat doen we nu, tamelijk ouderwets, via een momentopname. Maar uiteindelijk moet er wel innovatie plaatsvinden op dat toezichthouden. Dat vergt lef.’

RN: ‘De technische kant zal niet de grootste stap zijn. De sociale kant, het vertrouwen krijgen dat dit ons verder gaat helpen: daar zit de uitdaging. We vinden in de hele wereld nooit genoeg data-analisten die hiermee kunnen omgaan. Onze eigen mensen zullen in beweging moeten komen. Zij moeten bereid zijn om hierin te leren, op statistiek te vertrouwen, zich over te geven aan het onbekende.’

PV: ‘Maar iedere innovatie begint met een droombeeld. En dát is er.’